

Vreme: 18.04.2020 08:22

Medij: bbc.com

Link: <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-52307654>

Autori: Redakcija

Teme: Muzej Jugoslavije, Beograd

Naslov: Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

11142

Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

Tijana Dušej Ristev

BBC novinarka

18 april 2020

markice jugoslavijaAUTOR FOTOGRAFIJE,MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Poštanske markice pripadaju Marijinoj mami, koja ih je skupljala tokom osnovne i srednje škole. Najveći deo je skidan sa pisama koje je dobijala od oca koji je radio u inostranstvu. Drugi deo je kupljen na sajmovima ili se menjala sa drugim skupljačima. Na markicama je uglavnom Tito, gradovi Jugoslavije ili neke značajne manifestacije.

U Srbiji u proleće 2020. teško je započeti tekst, a ne spomenuti pandemiju korona virusa.

Ipak, mali beg od stvarnosti predstavlja virtuelna izložba koju je pokrenuo Muzej Jugoslavije i mnoge vraća u mladost i vreme koje iz ove perspektive možda deluje kao izmišljeno.

Muzej Jugoslavije pokrenuo je akciju #YUDOM, virtuelnu izložbu koju kreiraju svi koji pronadu u kućama predmete iz nekadašnje Jugoslavije i objave fotografije na društvenim mrežama.

Ovoj akciji priključila se i 23-godišnja Marija Simić, studentkinja Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu. Bavi se pozorišnom i video produkcijom.

Za sebe kaže da „nije prava Jugoslovenka, jer je rođena u krnjoj državi“, ali navodi da su joj veoma važni predmeti koje je prikazala na izložbi.

Sve bivše Jugoslavije

Jugoslavija na četiri točka

Podeljena sećanja na Tita i Jugoslaviju

„Omogućavaju mi da se povežem sa ljudima koji su deo mene a koje nisam stigla da upoznam, da me podsete na neke koji više nisu tu, a i da mi dokažu da mama i tata nisu oduvek bili roditelji i da to nije jedina sfera njihovih ličnosti“, kaže Marija za BBC na srpskom.

Ona voli ovaj period istorije naše zemlje , jer je „zanimljiv i jer ima potencijal da postane ozbiljan brend.“

iskra telefon

AUTOR FOTOGRAFIJE,MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Fiksni telefon bele boje Iskra Slovenija - telefon je Marija dobila od komšinice. Ne zna gde ga je kupila, ali telefon i dalje radi

„Tada smo bili važni i priznati, a dizajn predmeta mi se dopada, jer njihovo trajanje i danas dokazuje kvalitet“, kaže Marija.

Ona planira da nastavi da sakuplja predmete i da jednog dana možda pokloni celu kolekciju muzeju.

„Jedva čekam da se završi izolacija kako bih mogla da posetim kuće bake i deka i pronađem još predmeta iz Jugoslavije. Za mene akcija tek počinje!“, kaže Marija.

Svi predmeti su vlasništvu njene porodice i dugo su tu, sem nekih koji je dobila na poklon ili kupila.

Album za sličice „Košarkaši i košarkaški timovi Jugoslavije“

Vreme: 18.04.2020 08:22

Medij: bbc.com

Link: <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-52307654>

Autori: Redakcija

Teme: Muzej Jugoslavije, Beograd

Naslov: Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

AUTOR FOTOGRAFIJE, MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Album sa sličice „Košarkaši i košarkaški timovi Jugoslavije“ pripada Marijinom tati. Skupljao ih je 1982. godine jer je trenirao košarku u OKK Šabac. Album nije do kraja popunjen, ali ima dosta duplikata koje je zaradio na tapkanju.

Metalna kutija za sok Fla Vor Eid.

AUTOR FOTOGRAFIJE, MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Metalna kutija za sok Flejvor Eid. Marijina baka je dugi niz godina radila u samoposlugama Banovo Brdo, da bi krajem osamdesetih otvorila svoju malu radnju. Kutija je ostala iz bakine prodavnice. U njoj trenutno čuva kolekciju igračaka iz Kinder jaja.

Ploča Dragana Stojnića „Bila je tako lijepa“

AUTOR FOTOGRAFIJE, MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Ploča Dragana Stojnića „Bila je tako lijepa“ -Marija je kupila prošle godine na buvljaku za 100 dinara. To je njena omiljna ploča koju sluša na očevom gramofonu.

Lična karta Marijinog pradede Dragomira koja je izdata 1976.

AUTOR FOTOGRAFIJE, MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Lična karta Marijinog pradede Dragomira koja je izdata 1976.

Karte za fudbalsku utakmicu Zvezda - Bajern 1991. godine

AUTOR FOTOGRAFIJE, MARIJA SIMIĆ

Potpis ispod fotografije,

Karte za fudbalsku utakmicu Zvezda - Bajern 1991. godine - karta za polufinale kupa evropskih šampiona. Marijin tata navija za Partizan, ali je išao kako kaže „na najveće dostignuće fudbala koje se ne propušta“. Kada se utakmica završila navijači su ušli na teren da proslave, pa je i on uzeo busen trave i poneo za uspomenu, koji se kasnije osušio.

Titova atomska bomba: politička želja protiv nauke

Darko Pančev: „Jugoslavija za desetku, ostali ni za peticu“

Danilov „Vučko“ i štafeta mladosti za uspomenu

Danilo Stojić ima 38 godina, bavi se pisanjem i video produkcijom u Beogradu.

Njegova verenica je „nabasala“ na poziv Muzeja Jugoslavija, pa su odlučili da „malo pronjuškaju po stanu“.

„Vučko je nekako oduvek bio deo mog životnog prostora“, kaže Danilo za BBC na srpskom.

Njegov tata ga je doneo iz Sarajeva kad je Danilo bio mali i u početku je „visio“ na zidu sobe u kojoj su spavali brat i on.

„Sada krasi terasu u stanu i javlja koja je temperatura napolju“.

vučko

AUTOR FOTOGRAFIJE, DANILO STOJIĆ

Stojić kaže da mnogi predmeti koje je video u projektu muzeja „bude nostalgiju“.

Vreme: 18.04.2020 08:22

Medij: bbc.com

Link: <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-52307654>

Autori: Redakcija

Teme: Muzej Jugoslavije, Beograd

Naslov: Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

„Sećaju na neko bezbrižno detinjstvo, koje se sad čini kao da je deo nekog drugog, izmišljenog života“, kaže on.

Danilo za sebe ne može da kaže da je jugonostalgija, iako i „sadašnju državu ne oseća kao svoju zemlju“.

„Isto tako niti bilo koju od susednih država bivše Jugoslavije ne osećam kao inostranstvo. Pa recimo da su ovi predmeti kao nekakvo podsećanje da sam u smislu zemlje porekla - siročić“, dodaje Stojić.

Potpis ispod videa,

Trotinetom niz olimpijsku stazu za bob i sankanje u Sarajevu

Štafeta mladosti je kod njega završila krajnje slučajno. Pre nekih 15 godina je boravio u Zrenjaninu, povodom promocije knjige koju je priredio sa još dvojicom saradnika.

„Bio sam gost Kulturnog centra u tom gradu, pa smo u nekom trenutku lutanja naišli na kotlarnice na čijem je zidu bio okačen veliki Titov poster odštampan na platnu“, priseća se Danilo.

I drugari i on su se oduševili kada su upoznali domara koji je sačuvao taj poster i okačio ga u kotlarnici.

Domar ih je uveo u prostoriju u kojoj su se nalazila dva velika drvena sanduka puna predloga za Štafete mladosti i rekao im da mogu da izaberu po jednu za uspomenu.

„Ja sam se odlučio za ovu metalnu, sa crvenom petokrakom na vrhu i osam prstenova koji (pretpostavljam) predstavljaju šest republika i dve pokrajine“, kaže Danilo.

štafeta

AUTOR FOTOGRAFIJE, DANILO STOJIĆ

Značke iz doba Jugoslavije za samo 10 dinara

Anđelija Popović je u Novom Sadu upisala fakultet, a posle studija je odlučila da tamo ostane. Ona je turizmolog, partner u porodičnoj stolarskoj radionici i kolekcionar starih sitnica.

Njen profil na Instagramu „Najlon_girl“ svedoči o tome da je česti posetilac Najlon pijace kod Novog Sada.

Tamo pronalazi „razna blaga“, a mnoga su upravo iz doba Jugoslavije, koje je neko davno odbacio ili ih su životne okolnosti dovele na nečiju tezgu na buvljaku.

Za projekat Muzeja Jugoslavija je čula slučajno, te je odlučila da se priključi.

Na „buvljoj“ pijaci ih je platila samo 10 dinara po komadu

AUTOR FOTOGRAFIJE, ANĐELIJA POPOVIĆ

Potpis ispod fotografije,

Na „buvljoj“ pijaci ih je platila samo 10 dinara po komadu

Anđelija kaže da je značke sakupljao njen deda.

„Od Vardara do Triglava svako je preduzeće imalo svoju“, kaže ona i otkriva da su joj posebno interesantne značke hotela.

Na „buvljoj“ pijaci ih je platila samo 10 dinara po komadu.

Vreme: 18.04.2020 08:22

Medij: bbc.com

Link: <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-52307654>

Autori: Redakcija

Teme: Muzej Jugoslavije, Beograd

Naslov: Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

Proizvela ga je Titan livnica u Kamniku u Sloveniji

AUTOR FOTOGRAFIJE, ANĐELIJA POPOVIĆ

Potpis ispod fotografije,

Proizvela ga je Titan livnica u Kamniku u Sloveniji

„Ovaj mlin za kafu je star barem 60 godina i ispratio je mnogo jutarnjih i popodnevni sedeljki“, kaže Anđelija.

Proizvela ga je Titan livnica u Kamniku u Sloveniji, a ona i njen suprug su ga pronašli u dedinoj radionici.

„U lošem je stanju, ali ćemo ga ubrzo restaurirati“, kaže ona.

Mirjana Marić je bila zaštitni znak čuvenog „Jugoeksporta“ i sinonim za kvalitetnu modu u SFRJ

AUTOR FOTOGRAFIJE, ANĐELIJA POPOVIĆ

Potpis ispod fotografije,

Mirjana Marić je bila zaštitni znak čuvenog „Jugoeksporta“ i sinonim za kvalitetnu modu u SFRJ

Anđelija je veoma ponosna na ovaj „ulov“ sa Najlon pijace. Ova kožna torba, kreacija je Mirjane Marić čije su kreacije nosile mnoge Jugoslovenke. Mirjana Marić je bila zaštitni znak čuvenog „Jugoeksporta“ i sinonim za kvalitetnu modu u SFRJ.

„Svaka devojka iz Jugoslavije koja je tada želela da ima kvalitetan odevni predmet ili aksesoar nije imala potrebe da novac troši u inostranstvu“, kaže Anđelija.

Irenini predmeti iz Jugoslavije kao inspiracija

Irena Kuzmanović je samostalna umetnica koja radi s decom. Ima 30 godina i živi u Beogradu.

Na Instagramu je saznala za ovaj projekat i odlučila da mu se priključi.

Predmete koje je predstavila uglavom pripadaju njenoj baki.

mlin za kafu i porcelanski tanjiri

AUTOR FOTOGRAFIJE, IRENA KUZMANOVIĆ

„Jedan deo predmeta koje sam fotografisala su iz stana mog momka“, kaže Irena.

O predmetima koje je predstavila na izložbi #yudom kaže da su uglavnom kupljeni u narodnoj radinosti, odnosno u prodavnicama suvenira i robnim kućama iz perioda Jugoslavije.

„Baka ih je najčešće kupovala na putovanjima po zemlji, u periodu između između polovine šesdesetih do kraja osamdesetih godina“, kaže Irena.

Njena baka je veliki ljubitelj porcelanskih šolja, tanjira i kristalnih čaša i ti predmeti i dalje stoje u vitrini kao ukras.

telefon i šibice

AUTOR FOTOGRAFIJE, IRENA KUZMANOVIĆ

U Ireni ovi predmeti bude nostalgiju, iako nije odrastala u periodu dok je Jugoslavija postojala.

„Tokom celog detinjstva sam slušala divne priče iz tog vremena“, kaže Irena i dodaje da je najviše inspirišu stare fotografije, koje sakuplja i koristi u likovnom stvaralaštvu.

Vreme: 18.04.2020 08:22

Medij: bbc.com

Link: <https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-52307654>

Autori: Redakcija

Teme: Muzej Jugoslavije, Beograd

Naslov: Jugoslavija, nostalgija i umetnost: „Povezujem se s ljudima koji su deo mene, a nisam stigla da ih upoznam“

I staro i mlado iz cele bivše Juge

Kustoskinja Sara Sopić iz Muzeja Jugoslavije kaže je ovo bio način da se programska delatnost ove ustanove usmeri ka digitalnom sadržaju, zbog vanrednog stanja i nemogućnosti da posetioци dođu do njih.

„Pod sloganom Ostani u muzeju omogućili smo publici da poseti virtuelno pojedine izložbe“, kaže Sopić za BBC na srpskom.

Projekat #yudom je aktivan i na Fejsbuku, Instagramu i Tviteru.

Preskočite sadržaj sa Instagram, 1

Kraj sadržaja sa Instagram, 1

„Najviše je zaživeo na Instagramu, jer je to možda najzahvalnija platforma za ovakav tip projekta“, kaže Sopić.

U planu je da posle ukidanja vanrednog stanja urade presek i odabir najrelevantnijih fotografija.

„Planiramo da ih uniformišemo dizajnerski i izložimo na sajtu i društvenim mrežama Muzeja Jugoslavija“, kaže Sara.

kalodont

AUTOR FOTOGRAFIJE, SARA SOPIĆ

Potpis ispod fotografije,

Ko se seća ove paste za zube?

U projekat se uključio ceo region.

„Fotografije danonoćno stižu iz Hrvatske, Slovenije, Crne Gore i naravno u najvećoj meri iz Srbije odnosno Beograda i Novog Sada“, kaže Sara i dodaje da je im statistike govore da se u projekat uključila široka grupa ljudi od 16 do 65 godina.

Stariji učesnici šalju fotografije predmeta koje za njih imaju neku sentimentalnu vrednost, dok su pripadnici mlađih generacija uglavnom oni koji cene estetiku jugoslovenskog dizajna jer je retro i šik pa svoje domove ukrašavaju predmetima iz ovog perioda.

